

תורה שבכתב

הפצת ועידוד לימוד התורה הקדושה עם פירוש רש"י

פרשת צו | אדר ב' תשפ"ד | גיליון י"ג

יו"ל לזיכוי רבבות אלפי ישראל ע"י קרן תרי"ג
לטובת נשמת הרבני הנגיד הנכבד הרה"ח ר' אריה (לייבל) בהרה"ח ר' יונה רובין ז"ל

שבת של תורה

פינה לשולחן השבת

החלות שגורמות לפרסום הנס

בפרשת השבוע אנו לומדים על קרבן-תודה שיהודי מביא כהודאה לה' על נס שנעשה לו. באופן כללי קרבן תודה דומה לקרבן שלמים מלבד שני שינויים: א. קרבן שלמים נאכל לשני ימים ולילה, ואילו קרבן תודה, הבשר והלחמים, נאכלים אך ורק ליום ולילה בלבד. ב. יחד עם קרבן תודה יש להביא 40 לחמים.

הדבר טעון הסבר: מה פשר השינוי? מדוע קרבן שלמים נאכל לשני ימים, וקרבן תודה רק ליום אחד? גם יש להבין מה פשר הבאת ארבעים הלחמים ומה מטרתם?

רעיון נשגב עד מאד כותב רבינו יצחק אברבנאל בפירושו על התורה: התורה רוצה שבעל הנס יפרסם ויודיע לכמה שיותר אנשים את הנס אשר עשה עמו הבורא, ויקיים בעצמו 'זיכרון' ו'זיכרון' בקהל עם ובמושב זקנים יללוחו', לפיכך ציוה ה' שבעל הקרבן יביא ארבעים לחמים, והוא יהיה מחויב לאכול את כל הקרבן ואת כל הלחמים בתוך פרק זמן קצר של יום ולילה, כמובן שבלתי אפשרי שאדם אחד יאכל כמות עצומה כזו של בשר ולחם ביום ולילה אחד, ומאחר שהוא לא ירצה להיות ללעג ולקלס בעיני שכניו כשיראו אותו מחר שורף לחינם עשרות לחמים שנתרו לאחר הזמן ונאסרו באכילה, הוא יהיה מוכרח להזמין הרבה יהודים לסעודה גדולה, ובכך יתפרסמו לרבים הנסים והנפלאות שעשה הבורא!

כמה נפלא!

חיים של תורה

מעלת והשיבות לימוד פרשת השבוע עם פירושי רש"י הק'

” יזכה להגות בה בגן עדן! ”

”יש להשתדל ללמוד בכל יום אחרי תפילת שחרית לכל הפחות את החלק של פרשת השבוע השייך לאותו היום, ביום ראשון עד עליית 'שני', וביום שני עד עליית 'שלישי', וכו', כי קבלה בידינו מהמגיד רבי ליעבר הגדול מבארדיטשוב ז"ע, שקיבל מאליהו הנביא זכור לטוב, שאפילו 'עם-האריך' הקורא בכל יום החלק בפרשה ששייך לאותו היום, יזכה להגות בה בגן עדן!”
(סידור חלקת יהושע, ביאלא)

טערי תורה

מבט מסכם ומבוא לפרשת השבוע

מה בפרשה?

פרשת צו, ממשיכה בהלכות קרבנות מהבהמה ומהמנחה, מוזכרים בה גם איסורי אכילת חלב ודם, ובסיומה נלמד שוב על עבודת שבעת ימי המילואים. אש מזבח • דינים בעולה חטאת ואשם תודה ושלמים • שבעת ימי המילואים

שהדם נכנס לתוך אהל מועד. כן נזכרים דינים שונים הנוגעים לקרבן אשם.

ה. תודה ושלמים

מבוארים בפרשה דיני קרבן שלמים, ואיסור פיגול כשחושב לאכול לאחר זמנו. כן מבוארים דיני קרבן תודה, והלחמים שיש להביא יחד עמו. גם מבואר איסור אכילת קרבנות שנשטמו.

ו. חלב ודם

בפרשה נלמד שוב על איסור אכילת חלב ודם, והעונש למי שאוכלם.

ז. שבעת ימי המילואים

התורה חוזרת שוב על מה שלמדנו בפרשת תצוה, אודות סדר העבודה בשבעת ימי המילואים, לבישת בגדי הכהונה, משיחת שמן המשחה, והקרכת הקרבנות בימים אלו.

מבט על פרשת שמיני הבעל"ט:

נושאי הפרשה:

יום שמיני למילואים • מיתת נדב ואביהוא • כשרות וטהרת בעלי חיים.

מה בפרשה: עבודת היום השמיני למילואים | מיתת נדב ואביהוא לאחר הקטרה זרה | אכילת הקרבנות בימי האנינות | דיני כשרות בעלי חיים | בעלי חיים המטמאים בנגיעה

- א. אש המזבח.
- ב. תרומת הדשן.
- ג. קרבנות עולה ומנחה, ומנחת כהנים.
- ד. דיני חטאת ואשם.
- ה. תודה ושלמים.
- ו. איסור חלב ודם.
- ז. ימי המילואים.

א. אש המזבח

מספר מדורות אש היו על המזבח, ומצוה שהאש תבער שם תמיד, ואת הקרבנות מקטירים שם על האש.

ב. תרומת הדשן

בכל יום היה כהן מוציא אפר ממדורות המזבח ומניח למטה סמוך למזבח. במידה והר האפר במרכז המזבח היה גבוה מדי, היו מוציאים את כל האפר מחוץ למחנה.

ג. קרבנות מנחה ומנחת כהנים

בפרשה מוזכרים הלכות הנוגעות להקרכת ואכילת קרבן מנחה. כן מוזכרים דיני קרבן מנחה של כהן גדול המקריבו בכל יום, וכהן הדיוט ביום בו הוא נכנס לכהונה.

ד. דיני חטאת ואשם

עוד מוזכרים בפרשה דינים הנוגעים לקרבן חטאת, ובמקרה שהדם נבלע בבגד או בכלי, או

צו תורה כשר וקהילות

רבבות אלפי ישראל טהורים כבר הצטרפו ללגיונו של מלך

עדיין לא מאוחר אל תישאר מאחור!

הצטרף עכשיו ללימוד היומי בתורה הקדושה עם פירוש רש"י

קו קול התורה 02.500.20.18
שמעו ותחי נפשכם!

מה אשיב לה?

אם על תורה יקריבנו (ויקרא ז, יב)

יהודי חשוב, חסיד סלונים, ששרוי היה בצרה גדולה, זכה לראות עין בעין את חסדי ה' כאשר באורח נס נושע מצרתו ויצא מאפילה לאורה. הוא התחבט מאד בשאלה 'מה אשיב לה?', איהו דבר הוא יוכל וצריך לעשות כדי להשיב להקב"ה מעט על הטובות שגמל עמו, הוא התחבט אם להקים גמ"ח או ארגון חסד, או אולי לתרום ספר תורה, ועוד שלל רעיונות.

כשלא ידע להכריע בשאלה זו קם ונסע אל מורו ורבו, כ"ק האדמו"ר בעל נתיבות שלום מסלונים ז"ע, ושטח בפניו את לבטיו.

ענה לו הרבי במתק לשונו וחכמתו האלוקית: 'לוי אתה שומע לי, אל תעשה דבר! מוטב שתישאר כל ימי חיך עם ההרגשה הזאת של 'מה אשיב לך?'; עדיף שתישאר כל חיך בהרגשה של 'לפיכך אנחנו חייבים להודות לך', אל תפטור את עצמך על ידי הקמת ארגון או גמ"ח, מהחובה התמידית להכיר בכל עת בטובתו של הקב"ה!'

שישים אחוז תודה וארבעים אחוז תפילה

אם על תורה יקריבנו (ויקרא ז, יב)

קשה היה שלא להבחין בעצב והדכדוך ששררו תמיד על פניו. בביתו היו חמשה בנים ובנות שהגיעו זה מכבר לפרקם, והגדולה שבהם כבר בת 28. אם לא די בכך, נקלע היהודי למצוקה כלכלית כאשר בצעד פזיז חתם על ערבות לחברו, וכאשר הלה לא עמד בתשלום ההלוואה, נטלו ממנו את דירתו.

יעץ לו אחד מחבריו לנסוע אל כ"ק האדמו"ר בעל בית ישראל מגור ז"ע, להזכיר עצמו אצלו להיפקד בדבר ישועה. הוא נסע אל הרבי ושפך בפניו את מר נפשו על הצרות שמקיפות אותו.

כששמע הבית ישראל את דבריו ענה לעומתו בשאלה נוקבת: 'האם כבר אמרת תודה לה' על כל החסד אשר גמלך מעולם ועד עתה?!' בטרם הספיק האיש לענות, המשיך הבית ישראל ואמר לו: 'ההודאה תהא שישים אחוז, והבקשה תהא ארבעים אחוז!'

יצא האיש מהחדר והתבונן בדברי הרבי, והתחיל להודות ולהלל לה' על כל החסדים שעושה עמו, על שהוא זוכה לחיות בבריאות, על שנולדו לו בנים בריאים, וכו' וכו'.

לא עברו אלא שני חדשים והבת המבוגרת התארסה, ועד מחצית שנה נושעו כולם! לאחר תקופה אף הלכה לעולמה

זה, אבל אבקש לך רק דבר אחד, רק תחליט בלבך שאם היה בכוחך לתת, היית נותן את כל הסכום!. לזאת הסכים העשיר ואמר שהוא אכן מחליט כך בלב.

כ'עת', הוסיף הרב ולא הרפה ממנו, 'מלבד המחשבה שאתה חושב בלבך, אבקשך שתאמר זאת בפניך, תאמר בפה מלא את המילים הבאות: 'אם הייתה לי אפשרות, הייתי נותן בחפץ לב את מלוא הסכום'. התרצה העשיר ואמר את הנוסח פעם אחת. אך הרב ביקש ממנו לחזור על המילים שוב ושוב: 'אם הייתה לי אפשרות הייתי נותן בחפץ לב את מלוא הסכום'.

ככל שהעשיר חזר על הדברים בפיו, חלחלו הדברים בלבו, והוא החל להרהר בלבו 'הרי באמת סכום כזה מצוי בידי, ולעומת נכסי המרובים נחשב סכום זה לפעוט, ולמה אשקר שוב ושוב לומר שאין לי אפשרות?'. קם העשיר והוציא מכספתו ארבע מאות רובל טבין ותקליין ושלשלם לידי הרב מאוסטרבצא.

נעול באוצר הספרים

ומפתח אהל מועד לא תצאו (ויקרא ח, לג)

היתה תקופה, בעודו אברך צעיר, אשר מרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצוק"ל נוהג היה בכל יום שישי למהר ולסיים את כל ההכנות לשבת קודש, ולאחר מכן היה הולך לבית המדרש 'שושנים לדוד', כי שם היתה ספריה גדולה, כך שהיה יכול לשוט בים התלמוד ולצלול במים אדירים בכל הספרים הרבים.

גבאי בית המדרש שעדיין לא הכיר את ערכו של מרן הרב עובדיה, חשש שמא ח"ו הוא יקח לביתו ספרים מאוצר הספרים, ולכן לא הסכים שהוא ילמד שם ללא השגחה. אבל מאחר ואז היה חפצו של הרב היה ללמוד שם, נאות הגבאי לאחר הפצרות רבות לנעול את הרב עובדיה בתוך החדר. כך היה הרב עובדיה יושב לומד שם בחדר הנעול עד שעת המנחה של ערב שבת, ואז היה בא הגבאי ופותח את הדלת.

פעם אחת אירע ושכח הגבאי לבוא ולפתוח את הדלת, וגם הרב עובדיה עצמו לא שם לב בכך מרוב שהיה שקוע בלימודו, עד שהעריב היום, רק אז סיים הרב את הסוגיא והרגיש שהגבאי בושש לבוא. שעות ארוכות המתין שם הרב עובדיה נעול בחדר עד שבאו לפתוח לו ולהוציא אותו.

כששמע הדבר למרן הגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל גער בגבאי והורה לתת להרב עובדיה את המפתח של חדר אוצר הספרים.

אימו של הלווה שלא עמד בתשלום ההלוואה, כשהיא מותירה אחריה ירושה גדולה, ממנו שילם למיודענו את כל החוב שבעבורה נלקחה ממנו הדירה מחמת חתימת הערבות. הרי לנו כוחה של אמירת תודה!

איני מוחל לרב מפוניבו

צו את אהרן (ויקרא, ו, ב) ביותר צריך הכתוב לזרו במקום שיש בו חסרון כיס (רש"י)

בימי בחרותו, כאשר ישב המגיד הגה"צ רבי יעקב גלינסקי זצ"ל במרתפי הכלא אצל הבולשביקים, ישב עמו גביר גדול. ביום מן הימים פתח הלה את פיו ואמר לרבי יעקב גלינסקי כשדמעות נושרות על לחייו: דע לך, ישנם בעולם שני אנשים, שאני לא מוחל להם, לא בעלמא הדין ולא בעלמא דאית! ומי הם שני האנשים הללו? הרב של קובנא (-הגאון בעל 'דבר אברהם'), והרב של פוניבו!

'מה רע הם עשו לך?' תמה רבי יעקב.

אגלה לך, השיב האיש, הם נהגו לבוא לטירתי לבקש כסף לשיבותיהם, הם נכנסו ובאו כמו שמבקרים בביתו של עשיר, הם ביקשו בעדיניות ובנוסח של דרך ארץ, אכן נתתי להם כסף, אבל כמה כבר הוצאתי מכיסי? וכי רבבות הוצאתי, 'שמעק-טאביק' [קומץ קטן כשיעור הרחת טבק] נתתי, טיפה מהים.

'על זה אני כועס! למה לא הכריתו אותי לתת יותר?!', המשיך האיש בסערת רגשות, 'תראה מה קרה היום עם הכסף שלי, אני יושב כאן, ואת הרכוש נטלו הבולשביקים, לא נשאר ממנו מאומה. למה גאונים אלו לא באו אלי ותבעו בלשון של כפייה: תן את הכסף!'. אם כך היו מתנהגים, לפחות היו מצילים ממני את הכסף בכח, משהו היה נשאר והיה עומד לי לפחות לעולם הבא, סיים האיש ופרץ בבכי.

הנוסח שחולל פלאות

צו את אהרן (ויקרא, ו, ב) ביותר צריך הכתוב לזרו במקום שיש בו חסרון כיס (רש"י)

כשנודע פעם להגה"ק רבי מאיר יחיאל מאוסטרובצא ז"ע על יהודי מבני עירו השרוי במצוקה, קם הרבי והלך לביתו של אחד העשירים להתרימו למגבית. נקב הרב בסכום של 400 רובל אותו הוא מבקש מהעשיר.

העשיר השתמט באומרו 'לדאבוני לא אוכל למלאות את משאלותיו של הרב, כי אין ברשותי סכום גדול כל כך'.

פנה אליו הרב בגאונותו ואמר לו: 'נניח שאכן אין לך סכום

תורת הקדשים

ביאורי מושגים בהלכות קרבנות וטהרות

"בית הדשן" – העלייה למזבח העולה התבצעה באמצעות הכבש הארוך שעלה מכיוון דרום לכיוון צפון. בצד מזרח של הכבש, במרחק 3 טפחים מהכבש, ובמרחק עשר אמות מתחילת הכבש, היה מקום שנקרא 'בית הדשן', בו היו מניחים בכל יום את 'תרומת הדשן', ואת דישון המזבח הפנימי, ואת דישון המנורה, כך גם את הזפק ובני המעיים של עולת העוף.

"אשם שמתו בעליה" – בהמה שהופרשה לקרבן אשם ולא הספיק בעליה להקריבה, והוא מת בלי שיקריב את בהמתו, הבהמה אינה קרבה לקרבן, אך על פי כללי הקרבנות בעוד הבהמה תמימה אי אפשר למוכרה או לפדותה בממון, לפיכך היא יוצאת לרעות במרעה עד שתפול בה מום, אז היא ניתמך והדמים יעברו לקופה מיוחדת במקדש אשר שכספיה מיועדים להקריב קרבנות נדבה.

להקטרת אימוריו, או במחשבה לאכול את בשרו לאחר הזמן הקבוע לאכילתו, הקרבן נפסל מיד על ידי מחשבה זו, והאוכל מבשר קרבן זה חייב כרת.

"מחוסר כיפורים" – ישנם קרבנות האסורים לאכילה לאדם שהוא בגדר 'מחוסר כיפורים', הכוונה למי שצריך להביא קרבן לכפרה למחרת יום טבילתו, כל זמן שלא הביא קרבנו הריהו 'מחוסר כפרה'.

ארבעה מחוסרי כפרה הם: הזב, הזבה, היולדת והמצורע, שכל אחד מהם, אף על פי שטהר מטומאתו כשטבל, עדיין לא נגמרה טהרתו כדי להתיר לו לאכול מן הקדשים ולהכנס לעזרת ישראל, עד שיביא את קרבנו - כפרתו - למחרת טבילתו.

"חזק ושוק" – אחת ממתנות כהונה הוא ה'שוק' הימני של הבהמה. רגל הבהמה מחולקת לשלשה חלקים, החלק התחתון נקרא 'ארכובה', ומשום מה נוהגים מוכרי הבשר למכור חלק זה בידוד עם ראש הבהמה. החלק האמצעי נקרא 'שוק', והחלק העליון נקרא 'ברך'. לכהנים נותנים את החלק האמצעי הנקרא 'שוק'.

חידושו המרעיש של החתם סופר: יורדי הים אינם מקריבים קרבן תודה!

ואדם אחראי שלא לגרום לעצמו חולי, אם גם כן חולה כואת יהיה פטור מלהביא קרבן תודה?! וכן העיר בספר (חיבת הקודש סימן ק"ה).

תגובות לדעת תורה ויקרא

בהקשר למה שהובא במדור זה בפרשת ויקרא על הקרבת קרבנות בזמן הזה, אשר לך קטע ממכתב שכתב מרן הגר"ח זוננפלד זצ"ל אל הגאון בעל התעוררות תשובה מערלוי זצ"ל, בו הוא מסביר לו את הסיבות מצד המציאות מדוע אי אפשר להקריב קרבן פסח בזמננו וז"ל:

"לצערנו הגדול לא נכונה הידיעה שהגיעה לאזני כת"ד כי ניתן כבוד לישראל מהממשלה קצת להתנהג הכל ע"פ התורה והמצוה, ידוע הלב על המצב שאינו כן לגמרי... בעוה"ר יהודים רבים נכשלים בזה מבני חו"ל הבאים לבקר את אה"ק ועוברים איסור כרת רח"ל בשגגה, והודעת את גודל האיסור להנציב, ולדאבון לבי קבלתי תשובה בשלילה וכו'... ולבד זה הנה מקום מקדשיו שועלים הלכו בו ונמצא כולו בידי הערבים מקדמת דנא הקיימי עלן ככיסלא לאוגיא, ושמועות בדויות על דבר רצון של היהודים לקחת מידם את הר הבית כבר גרם שנאה רבה ומשטמה מצד הערבים עלינו, ומכל שכן ח"ו אם באמת יגלו היהודים דעתם על זה והי' ח"ו למשיסה יעקב, ולכן עלינו לחכות לישועת ה' ולהתפלל אליו ית' שישלח לנו משיחו ויגל לבנו בישועתו בב"א".

בכבוד ויקר

ש.מ. וואלעס ירושלים עיה"ק

רוצים להעמיק ולהרחיב אודות פולמוס זה? יש לכם הערות והוספות?

שלחו לנו ל gts025002018@gmail.com ונשתדל בס"ד להביא את הפנינים המובחרים של לומדי התורה

רש"י מפורש במסכת זבחים

זאת ועוד, רבים מהאחרונים הביאו את דברי רש"י במסכת (זבחים ז', א ד"ה לא) שכתב וז"ל: "דארבעה צרכין להודות, כדאמרינן בברכות, וכתוב בהו ויזבחו זבחי תודה, ושחט תודה בשעת עלייתו מן הים, לשם תודה שהפריש על יציאתו מבית האסורים", הרי מפורש יוצא מדברי רש"י שעולה מהים ויוצא מבית האסורים שניהם חייבים קרבן תודה (כך הקשה בשו"ת מחנה אברהם סימן ל"ג; שו"ת אבני נזר חאר"ח סימן ל"ט; גליוני הש"ס ברכות נ"ד ד"ה ארבעה).

אין חובה, רק אם נדר

אולם הש"ד חמד' (אסיפת דינים מערכת ברכות סימן י"ב) כתב ליישב את דברי החתם סופר, שאין עליו כל סתירה מדברי רש"י בפרשת צו ולא מדברי רש"י במסכת זבחים, שהרי רש"י לא כתב שיש 'חובה' לנדור ולהביא קרבן תודה, אלא שאם הוא מרצונו עמד ונדר להביא קרבן תודה, אזי כמובן הוא חייב לקיים את נדרו ולהביא, ומעתה צדקו דברי החתם סופר שיש לחלק בין שלשת הנסים הראשונים שהוא 'חייב' להביא קרבן תודה, ובין יורדי הים שאינו חייב לנדור להביא קרבן תודה.

הכניס עצמו בידיים לסכנה?

הרבה קולמוסים השתברו אודות חידוש זה של החתם סופר, אך בעיקר הסברו של החתם סופר שיורדי הים אינם חייבים בקרבן תודה משום שהם הכניסו את עצמם בידיים לסכנה, העיר לנכון בספר 'בשבילי ההודאה' (סימן ד) שאם כן, גם הולכי מדבריות לא יביאו קרבן תודה כי מי ביקש מידם ללכת במדבר? ואם תאמר שהיו מוכרחים ללכת במדבר לצורכי פרנסתם וכו', הרי גם ביורדי הים יתכן שהם עברו בים לצורך נחוץ, ומניין לנו לחלק ביניהם, הרי גם במדבר וגם בים יש פעמים שנוסע סתם לטיול ויש שנוסע לצורך נחוץ!

זאת ועוד העיר שם, שלפי זה נמצא שגם חולה והתרפא, אם הוא גרם לעצמו להיות חולה, כגון שהלך במקום קר והצטנן, כדברי חז"ל ש'צינים ופחים' אינם בידי שמים,

פלא של חידושו אנו מוצאים בשו"ת חתם סופר (ח"א סימן נא), בתשובה הממוענת אל אחד מחכמי דורו, שחזר לעירו לאחר נסיעה בספינה מעבר לים, בני קהילתו ערכו לו באותו לילה מסיבת קבלת פנים מפוארת 'הוהילכוהו למקום קודש בית הכנסת בשירים ותופים ובאורים כבוד ה' והללוהו על בוא רבם לשלום", ואותו רב נעמד במעמד קבלת-הפנים וביקר בשם ומלכות ברכת 'הגומל', והתעוררה השאלה האם מותר לברך ברכת הגומל בלילה, או שמא מאחר וברכת הגומל היא במקום קרבן תודה, יש לברך אותה דווקא ביום ולא בלילה?

ויזבחו זבחי תודה – מי?

החתם-סופר שם בתשובתו מבאר שמצד ההלכה אין מניעה לברך ברכת הגומל בלילה, אך כאן מגיע החתם-סופר עם חידוש מרעיש, ולפיו יורדי הים ככל אינם חייבים בהבאת קרבן

הוא מוכיח את חידושו מפרק ק"ז שבתהלים, דוד המלך במזמור זה מסדר את הארבעה הצריכים להודות: א. [תעו כמדבר בשימון דרך. ב. [אסירי עני וברזל. ג. [חולים שהגיעו עד שערי מוות. וכאן לאחר שלש אלו מופיע הפסוק 'ויזבחו זבחי תודה ויספרו מעשיו ברינה. ורק לאחר מכן מגיע הרביעי: ד. [יורדי הים באניות.

מכך מוכיח החתם סופר שיורדי הים אינו חייב בקרבן תודה משום שהוא הכניס את עצמו בידיים למקום סכנה.

הסתירה מרש"י פרשת צו

כמה מהאחרונים שחלקו על החתם סופר, תמחו עליו מדברי רש"י המפרשים בפרשת השבוע על הפסוק (ויקרא ז, יב) אם על תודה יקריבנו, כותב רש"י: "אם על דבר הודאה על נס שנעשה לו, כגון יורדי הים והולכי מדברות וחבושי בית האסורים וחולה שנתרפא שהם צריכין להודות שכתוב בהן יודו לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם ויזבחו זבחי תודה, אם על אחת מאלה נדר שלמים הללו, שלמי תודה הן", עכ"ל. הרי מפורש ברש"י שגם יורדי הים חייבים בהקרבנות קרבן תודה, וגם עליהם נאמר הפסוק בתהלים 'ויזבחו זבחי תודה'.

תורה והלכה

נושאים הלכתיים מתוך הפרשה

מים על היד או הראש, חוצצים בתפילין?

נאמר 'על ראשך' ולכן אין צורך להחמיר כל כך במים מחשש חציצה.

אולם הרבה אחרונים הקשו על החידוש שמים נחשבים כחציצה, שהרי נפסק בשו"ע (יו"ד קצח, סעיף יד) שדבר לח אינו חוצץ.

יש מהם שרצו לחלק שכל מקום שנאמר 'על בשרו' - גם מים חוצצים, ורק לגבי טבילת סתם אדם שלא נאמר 'על בשרו', אלא 'וטבל בשרו במים, שם אין מים חוצצים (ברכי יוסף שם, שו"ת טוב טעם ודעת סימן רמ"ה).

אחרים כתבו לתרץ (ספר מקור ברוך [גנצבורג] סימן יח; חבצלת השרון) שמה שאמרו שדבר לח אינו חוצץ היינו רק בדבר לח הנמצא תחת כפות הרגליים, כגון דם תחת רגלי הכהנים לרצפת בית המקדש, כיון שהרגליים מכבידים על הדם ולוחצים על הקרקע עד שאינו חוצץ, אבל בגדים שאינם מכבידים חוצצים אף בלח (ויסוד חילוק זה כתב גם בהשמטות הגהות הר"ש מוילנא על מחצה"ש יו"ד סי' קצ"ח סי"ד).

ועוד האריכו בזה רבות בספרי האחרונים, תן לחכם ויחכם.

בפרשת השבוע נאמר (ויקרא ו, ג) ולבש הכהן מדו בד ומכנסי בד ילבש על בשרו, וכותב רש"י: 'על בשרו - שלא יהא דבר חוצץ בנתיים'.

למדנו כאן שאסור שתהא שום חציצה בין הכהן לבגדיו, המשנה למלך (הלכות יום כיפורים פרק ב) מחדש שזו הסיבה שהכהן הגדול היה מנגב את עצמו לאחר הטבילה במקוה, כפי שמבואר במשניות מסכת יומא 'עלה ונסתפג', כי אם ישארו מים על גופו תהיה בכך חציצה בין גופו לבגד.

על פי חידוש זה כותב החיד"א בברכי יוסף (אורח חיים סימן כו סק"א א. דין ד) שהרוחצים עצמם בבוקר לפני הנחת תפילין צריכים לייבש את מקום ההנחה כדי שהמים לא יחצצו בין גופו לתפילין.

ואילו בספר אות חיים ושלום (סימן כו אות ג), להגה"ק ממונקאטש זי"ע בעל שו"ת מנחת אלעזר, מביא בשם אביו הגה"ק בעל שם שלמה זי"ע, לחלק בין תפילין של יד שנאמר בהם 'על ירך' ואסור שתהיה חציצה, אבל בתפילין של ראש נאמר 'בין עיניך' ולא

אוצר התורה

הלום מתוך הפרשה

זאת תורת העֵלָה הוא העֵלָה על מוקְדָה (ו, ב) האות מ' של התיבה 'מוקדה' היא אות קטנה, והרמז - מוקדה היא האש הבעורת בלב יהודי, ולא את כל הלהט הפנימי צריך להבליט כלפי חוץ.

(הרה"ק מקאצק זי"ע)

צו את אהרן וגו' אש תמיד תוקד על המזבֵּחַ לא תִכָּהּ (ו, ביו) אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות (רש"י) מצוה הנוהגת מיד ולדורות, יום אחר יום, ללא זמן של התחדשות, צריכה זירוז מיוחד שאש ההתלהבות לא תכבה.

(חתם סופר)

מצות תִּאֲכַל בְּמִקוֹם קֹדֶשׁ (ו, ט) יהודי צריך להכין ולקדש עצמו לקראת חג הפסח, כך שיוכה לאכול את המצות עם פה קדוש וגוף קדוש. (תפארת שלמה)

שאינו מוקדם ומאוחר בתורה (רש"י, ח, ב)

בלימוד התורה אין מקום לגאווה כשיהודי זכה להקדים וללמוד תורה מנעוריו, ומנגד גם אין מקום לייאוש אם התאחר ולא למד תורה עד ימי הזקנה.

(דברי ישראל)

צו את אהרן וגו' (ו, ביו) ביותר צריך הכתוב לזרז במקום שיש בו חסרון כים (רש"י) הפסוק בא לזרז לדורות הללו שכלתה פרוטה מהכים, שטרדת הפרנסה לא תפריע לאדם מעבודת הבורא. (שפת אמת)

זאת תורת העֵלָה הוא העֵלָה על מוקְדָה (ו, ב) איוה לימוד תורה עולה למעלה לנחת רוח? - תורה הנלמדת באופן של 'על מוקדה' בהתלהבות ובאש קודש. (הרה"ק רבי שלמה מקארלין זי"ע)

חידודי תורה

פרפראות וחידודים

על פרשת השבוע ופירושי רש"י הק'

'יוסיף דעת'

שבעה ימים יומם וליילה, היתכן?

בסיום הפרשה נאמר שמשנה ציוה לאהרן את החיוב המוטל עליהם בשבעת ימי המילואים (ויקרא ח, לה) 'זפתח אהל מועד תשבו יומם וליילה שבעת ימים', ויש לתמוה: הרי מובא בחז"ל (הובא ברש"י במדבר ז, א) שבמשך כל שבעת ימי המילואים היה משה רבינו מפרק את המשכן בכל יום ובונה אותו שוב, ואם כן כיצד היו יכולים לקיים את המצוה לשבת יומם וליילה פתח אהל מועד, והרי בזמן שהמשכן היה מפורק לא היו יכולים לשבת אצל פתח אהל מועד, אתמהה!!

'חידה בפרשה'

זריזות

היכן אנו מוצאים במרחבי פרשת השבוע, בחומש וברש"י, שני פעמים ענין של זירוז?

תשובות - פרשת ויקרא:

יוסיף דעת: תשובות נבחרות מתוך אלפי התשובות שהתקבלו במערכת:

- מחמת ימי הפורים, לא הספקנו לעבור על כל אלפי התשובות שהתקבלו, אך הנה מקבץ תשובות נבחרות:
- א. [בפרשת יתרו שמענו כל ישראל את הקריאה, ואם יכתוב משה על עצמו אל"ף קטנה, זה עצמו ייחשב כעונה של גאון, שהוא מראה לכולם שהוא ענין (רבי יצחק מוורקא).]
- ב. [כאן בחומש ויקרא נאמר עיקר הידיעה בהרחבה, ולכן רמז כאן את הענוה שאינו ראוי לקריאה, אבל שאר הקריאות היו באופן ארעי ולא קבוע (הגר"ח קנייבסקי).]
- ג. [כאן לאחר קבלת לחות נשנית כשהתעשר משה מפסולתו, יש חידוש מיוחד שנשאר ענין למרות שהיה עשיר, משא"כ במתן תורה עדיין לא התעשר (ספר כתבי אבא מר).]

חידה בפרשה:

א. [רש"י (ד, ח) לרבות פיר יום הכיפורים.

ב. [רש"י (ה, ז) המתענה ביום הכיפורים זכה לו ולזרעו אחריו.

הדרן עליך שמחות

לבקשת רבים הוארכו בשבוע נוסף

המבחנים והסיכומים על ספר שמות נצלו את ההזדמנות לשינון וחזרה והיכנסו להגרלת הענק!

פרס שלישי:

כוס של אליהו מפואר

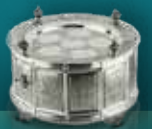
פרס שני:

סט מפואר לליל הסדר

פרס ראשון:

קערת ליל הסדר מהודרת

סטגד סולחני מהודר
5 זוכים

הגדה של פסח יוקרתית מעור
4 זוכים

4 קילו מהודרות
2 זוכים

כורסיא קליע הסדר
2 זוכים

מנורת שבת יוקרתית
5 זוכים

סט חומשי רש"י כפשוטו
5 זוכים

כרטיספר 150 ₪
5 זוכים

בקבוק יין מקרטיספר מהודר
4 זוכים

זוכות התורה

שמות הזוכים בהגרלות

זוכים במבחן יומי ע"ס 350 ש"ח

הרב יעקב ישראלי - צאנו
ניק וחכים יחיאל יוסף - דרך התורה
הרב שלמה פינקל בית יצחק - נתיבות
הרב ישעיהו הס - אהבת ישראל
הרב אברהם דוד בלוי - שיח יצחק
הבה"ח יחזקאל וולס - מאה שערים
הרב ראובן יוניאן - וישכם אברהם

זוכים במבחן שבועי ע"ס 500 ש"ח

הרב מאיר פודרביניק - הגרא
הרב שאול וידר - חיי עולם

זוכה בהגרלת בונוס ע"ס 600 ש"ח

הרב יצחק הניג - נחלת יעקב

זוכים בהגרלת מדור חידודי תורה

הרב חיים הורוביץ - ערלוי - כרטיספר 200 ₪

ניק וחכים מרדכי צבי שיינברגר - חיי אבגדור - כרטיספר 100 ₪

שימו לב, ההגרלות נערכות מדי יום שני על כל השבוע הקודם הזוכים מקבלים על כך הודעה בתיבה האישיית

להצטרפות לקבלת הגליון השבועי בדוא"ל ולפניות בנושא העלון ניתן לשלוח בקשה

למייל: GTS025002018@GMAIL.COM

את כל דברי תלמוד תורתך באהבה

